

ORIENTERING OM OPPRETTELSE OG STADFESTING AV FREMTIDSFULLMAKT

Fremtidsfullmakt – en mulighet til selv å bestemme over egen fremtid

Ønsker du å bestemme over eget liv ved alderdom eller alvorlig sykdom?

Hva skjer når du ikke lenger kan ta avgjørelser på egne vegne? Før 2013 ville svaret på spørsmålet ha vært opprettelse av vergemål. Ny vergemålslov åpner imidlertid for et privat alternativ til vergemål – opprettelse av fremtidsfullmakt. Ved å opprette en fremtidsfullmakt kan man, dersom man ønsker det, unngå at Statsforvalteren oppnevner verge.

Vi har alle et ønske om selvbestemmelse – i størst mulig grad kunne ta beslutninger og legge føringer for eget liv. Så lenge man er frisk og oppegående vil man kunne ta alle avgjørelser selv. Dersom man på grunn av sinnslidelse, demenssykdom eller alvorlig svekket helbred blir ute av stand til å ta informerte og overveide valg vil man imidlertid ha behov for hjelp til å ivareta egne interesser. Vanlige fullmakter faller bort, og vergemål har tidligere vært nødvendig for å kunne handle på vedkommendes vegne. Et typisk eksempel på et behov som kan oppstå er behovet for å selge tidligere bolig når en person får fast plass på sykehjem.

Ved å opprette en fremtidsfullmakt får du anledning til å bestemme over eget liv også etter at du er ute av stand til å håndtere dette selv på grunn av din helsesituasjon. Du kan selv bestemme hvem du ønsker at skal ivareta dine interesser i fremtiden. Det kan være at du har særlig tillit til én person eller flere. Du kan også bestemme om du ønsker at en annen person skal tre inn som ny fullmektig dersom den første blir forhindret. På den måten kan du sikre at en person du har tillit til, og som kjenner dine behov og ønsker, kan ivareta deg i fremtiden. Det kan være lurt å forsikre seg om at personen(-e) du fører opp også ønsker dette vervet.

Som fullmaktsgiver bestemmer du selv hvor omfattende du ønsker at fullmakten skal være – det er derfor viktig at man bruker tid å tenke gjennom formuleringene. Fremtidsfullmakten kan omfatte både økonomiske og personlige forhold. Økonomiske forhold vil typisk være å betale regninger, inngå økonomiske avtaler og overføring av penger. Utdeling av forskudd på arv eller større gaver kan også omfattes hvis det går tydelig frem av fremtidsfullmakten. Når det gjelder personlige forhold vil det gjerne være å representere deg overfor offentlig myndighet, herunder klage på vedtak og sørge for at du får den bistanden du har krav på.

Ønsker du å unngå vergemål?

Mange oppgir at motivasjonen for å opprette fremtidsfullmakt er å unngå vergemål og offentlig innblanding. Likevel ser vi ofte at fremtidsfullmaktene vi mottar kun omfatter salg av bolig, forskudd på arv og betaling av regninger. I løpet av alderdommen er det gjerne flere beslutninger som må tas, avgjørelser som da faller utenfor en fremtidsfullmakt begrenset til nevnte områder. Dersom man begrenser fremtidsfullmakten, enten dette er et bevisst valg eller en ren forglemmelse, vil man normalt ha behov for en vergeordning når det dukker opp andre og/eller uforutsette forhold. Fullmaktsgiver vil i de fleste tilfeller være så svekket når fremtidsfullmakten trer i kraft at det vil være for sent å opprette en ny om mer omfattende fremtidsfullmakt. Et vergemål vil i disse tilfellene løpe parallelt med fremtidsfullmaktsforholdet.

Vil du opprette fremtidsfullmakt?

Hvis du ønsker å opprette en fremtidsfullmakt anbefaler vi at du først leser vårt informasjonsskriv (som er tilgjengelig på <https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/vergemal/> under «alternativer til vergemål») som gir deg kortfattet informasjon om ordningen og opplysninger om hvordan du går frem.

Du finner også et eksempel på en slik fullmakt på Statsforvalterens nettside. Det er viktig at du som fullmaktsgiver er oppmerksom på at dette kun er et eksempel, ikke en mal til utfyllelse, da eksempelet viser ulike alternativer. Du kan også legge til eller fjerne oppgaver. Det er med andre ord du som velger hva som er riktig for deg.

Ytterligere veiledning

Dersom noe er uklart eller det trengs veiledning ved utførelsen av vergemålet, står Statsforvalteren til tjeneste. Ta derfor gjerne nærmere kontakt med oss.

Postadresse:

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og
Akershus
Vergemålsavdelingen
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresser:

Stensberggaten 27, Oslo
Vogts gate 17, Moss
Dr. Hansteinsgt 9, Drammen
Telefon: 69 24 70 00
E-post: sfovpost@statsforvalteren.no
<https://www.statsforvalteren.no/ov>